

SERENISSIMO PRINCIPI ET DOMI= NO, DOMINO FERDINANDO, ROMANORVM, HVN- gariæ & Bohemiæ, &c. Regi, Infanti Hispaniarum, Archiduci Austriæ, Ducis Burgundiæ & Vuirtenbergæ, & multarum prouincia- rum Ducis, Marchioni, Comiti, & Domino, Domi- no meo clementissimo.



OMANOS olim ferunt legatis, quos ad longinquas ac incognitas nationes misserant, id etiam negotij dedisse, ut mores, instituta, totamque uiuendi rationē eius gentis, apud quā legationis nomine uer- sabantur, diligenter literis consignarent. quod adeò deinceps solenne fuit, ut renunciata legatione, cōmentarij eiusmo- di in ædem Saturni, ad instituendam posteritatem reponeren- tur. Quod institutū si fuisset à nostræ, uel paulo superioris me- moriæ hominibus obseruatū, fortasse plus lucis in historia, cer- tè minus uanitatis haberemus. Ego uerò, qui ab ineunte ætate extenorum hominum consuetudine domi forisq; delectabar, libenter tuli meam operam in legationibus, non solùm ab auo Maiestatis uestræ, D. MAXIMILIANO, Principe pruden- tissimo, uerùm etiam à Maiestate uestra requiri: cuius iussu non semel Septentriones perlustrauī, præcipuè uerò iterum Mosco- uiam, unà cum dignitatis & itineris comite, tum Cæsareo ora- tore, LEONARDO Comite à Nugarola accessi: quæ regio in- ter eas quæ initijs sacrosancti baptismatis tinctæ sunt, moribus, institutis, religione, ac disciplina militari à nobis non mediocri- ter differt. Licet itaque uoluntate & mandato diui MAXI- LIANI, orator, Daniam, Hungariam, Poloniāmq; accessissim: post obitum autem suæ Maiestatis, patrio nomine ad potentissimum & inuictissimum D. CAROLVM V. Rom. Imperato- rem, germanū fratrem Maiestatis uestræ, per Italiam, Galliam, terra mariq; usque Hispanias profectus: iussu deinde Maiestatis uestræ, denuò Hūgariæ & Poloniæ reges, postremò uerò cum NICOLAO Comite à Salmis, &c. ipsum Solymanum Turca- rum principem adjissem, multaq; alias non solùm obiter, sed e- tiam accuratè inspexissem, quæ dubio procul cōmemoratione ac luce dignissima fuissent: nolui tamen in illo meo ocio, quod

a 2 à publi-

P R A E F A T I O .

à publicis consilijs succiditur, quicquā istarum rerū in literas re-
ferre, quòd partim prius fuissent illa ab alijs luculētē ac diligēter
tractata, partim in oculis ac quotidiano cōspectu Europæ pos-
ta. Res uerò Moscouiticas multo interiores, ac cognitioni istius
ætatis nō ita obuias, prētuli, easq; describere aggressus sum, maxi-
mè duab. rebus fretus, perquirēdi scilicet diligentia, ac lingue Sla-
uonicæ peritia, quę magnū mihi adiumentū ad hoc qualecunq;
scripti genus attulerūt. Et quamuis de Moscouia plures, plerique
tamen alieno relatu scripserūt: ex antiquioribus, Nicolaus Cusa-
nus: nostra ætate, Paulus Iouius (quē summæ eruditionis ac in-
credibilis in me studij causa nomino) eleganter sanè, & magna
cum fide (usus enim est interprete locupletissimo:) Ioannes Fa-
bri, & Antonius Bied, cùm tabulas, tum commentarios relique-
rint: nōnulli etiam nō ex professo, sed dū proximas regiones de-
scribunt, ex quorum numero est Olaus Gothus in Suetiæ descri-
ptione, Matthēus Mechouita, Albertus Campēsis & Munsterus,
attigerint, me tamē illi quidē minimē à scribendi proposito de-
terruerunt: tum quòd earum rerum oculatus fuerim testis, tum
quòd nonnulla ex fide dignis relationib. corām præsens haufe-
rim, deniq; quòd diu multūq; ijs de rebus cum plurib. ex quauis
occasione differuerim. quo factū est, ut copiosius fusiusq; (absit
uerbis inuidia) nonnunquā ea explicare necesse habuerim, quæ
ab alijs quasi per transennam proposita uerius quām explicata
sint. Accedit ad hoc, quòd ab alijs ne taeta quidem scribo, quæ à
nullo nisi oratore cognosci potuerunt. Hanc uerò cogitatio-
nem meam ac studium, Maiestas uestra confirmauit, meque ut
inchoatum opus aliquando absoluuerem, cohortata est, & ultrò
etiam currenti calcar (ut dicitur) addit: à quo tamen legatio-
nes, aliaq; Maiestatis uestræ negotia sēpissimē auocarūt, quo mi-
nus hactenus præstare, quod instituerā, potui. Nunc uerò, dum
ad interceptum negotiū quoquo modo interdum quotidianis
Austriaci fisci negotijs respirās redeo, Maiestatiq; uestræ pareo,
minus uereor in istius emētissime ætatis acumine parū æquos
lectores, qui maiorē dictionis florem fortasse desiderabunt. Sa-
tis enim sit, & me reipsa (uerbis enim paria facere non possim)
uoluntatem utcunq; instruendæ posteritatis ostendere: ac Ma-
iestatis uestræ iussis, quib. mihi æquē nihil antiquū est, parere uo-
luisse. Nuncupo itaq; Maiestati uestræ hos de Moscouia cōmen-
tarios, à

P R A E F A T I O.

tarios, à me ueritatis inuestigandæ, ac in lucem proferendæ longè maiore, quam dicendi studio scriptos: meq; in clientela Maiestatis uestræ, in cuius iam officijs consenui, suppliciter dedico ac commendo: quoque, Maiestas uestra dignetur ipsum librum ea clementia ac benignitate complecti, qua authorem semper complexa est. Viennæ Austriæ, prima Martij, M. D. X L I X.

Eiusdem Maiestatis uestræ

fidelis Consiliarius Camerarius,
& Præfectus fisci Austriaci,

Sigismundus Liber Baro
in Herberstayn, Neyperg
& Guettenhag.

a 3